

2019-2020

סמינר קידום בריאות 290.3428/9

שנה ד' תכנית גנרית, סמסטר א' + ב'

מועד: יום א' שעות 10-12

מרצה: ד"ר נדיה גולפנשטיין לוי

אימייל: ngolfinsh@univ.haifa.ac.il

שעות קבלה: בתיאום מראש, בניין רווחה ובריאות. חדר 325.

רקע: קידום בריאות הינו מרכיב משמעותי בתפקיד האחות בהשקפת העולם של מקצוע הסייעוד, שבו האחות חותרת להעצמת פרטים וקהילות. הקורס נועד לסייע לסטודנטים לפתח הבנה וראייה ביקורתית ביחס לתהליכי בריאות של אוכלוסיות בקהילה, תוך חוויה והתנסות בזעיר אנפין במהלך מלא של קידום בריאות, קרי זיהוי והגדרה של בעיה, לימוד הנושא, תכנון התערבות, בצוע והפקת לקחים. **מטרות הקורס:** פיתוח והבנה של עקרונות ומרכיבים של קידום בריאות בהשקפת העולם המקצועית של סטודנטים לסייעוד, תוך התנסות ביישום העקרונות.

יעדים ספציפיים:

1. למידה והתנסות בהערכה ואבחון של קהילה נבחרת- זיהוי המרכיבים המשפיעים על בריאות בקהילה. הגדרת צרכי בריאות קהילתיים ספציפיים
2. הכרת שיטות התערבות בקהילה ודרכים להערכתן.
3. התנסות עצמית בבניית תהליך התערבות, ביצועו והערכתו.
4. תיעוד התהליך ותוצאותיו תוך הסקת מסקנות והצגת הממצאים

מבנה הקורס: הרצאות, דיונים, למידה מודרכת, והנחייה אישית במסגרת השיעורים לקראת ביצוע פרויקט קידום בריאות קהילתי. הגשת מטלות והצגות קבוצתיות פרונטליות לכיתה במסגרת תכנון וביצוע הפרויקט במהלך הסמסטרים. **סמסטר א'** - מפגשים פרונטליים בתחילת הסמסטר, מפגשים קבוצתיים פרטניים, מפגש הצגות קבוצתיות לכיתה בהמשך הסמסטר. **סמסטר ב'** - מפגשים פרונטליים בתחילת הסמסטר, מפגשים קבוצתיים פרטניים, מפגש סיכום של קבוצות המחזור להצגת פרויקטים בפוסטרים.

דרישות הקורס:

1. נוכחות מלאה במפגשים של כלל הכיתה ובמפגשים הקבוצתיים.
2. ביצוע המטלות בזמנים שנקבעו. איחור בהגשת מטלה בזמן פוסל את ההגשה. אין הגשות חוזרות או הארכות.

מטלות הקורס:

א. **פרויקט קידום בריאות:** הסטודנטים יתחלקו לקבוצות קטנות, יתכננו, יבצעו, ויעריכו התערבות קידום בריאות מול אוכלוסיות בקהילה. אוכלוסיות היעד כוללות ילדים בגיל הרך, הורים, ומטפלים בילדים במסגרות שונות בקהילה באזור חיפה והצפון. מטרת הפרויקט הינה זיהוי צרכי בריאות פוטנציאליים או קיימים ובהתאם תכנון וביצוע התערבות מקדמת בריאות באוכלוסיית היעד. מרכיבי ההתערבות יכולים לכלול תכני הינוך לבריאות, פעילויות לקידום ומניעה, הובלת תהליכים סביבתיים וארגוניים, או שינוי מדיניות.

ב. **הצגות קבוצתיות פרונטליות:** הקבוצות יתבקשו במהלך הסמסטרים להציג תוצרי תהליך ותוצרים סופיים של שלבי תכנון, ביצוע והערכת הפרויקט. סמסטר א'- תיאור הקהילה, הגדרת סוגיית הבריאות, מטרות ויעדי הפרויקט. סמסטר ב'- תיאור תהליך ההתערבות והערכת ותוצרי ההתערבות. משך ההצגות 10 דקות לקבוצה.

ג. **דוח קבוצתי מסכם פרויקט:** הקבוצות יתבקשו להגיש במהלך ובסיום השנה דוח המסכם את פעילותם במסגרת הקהילה. הדוח יתעד בצורה תמציתית כל שלבי תכנון, ביצוע והערכת תכנית ההתערבות. הדוח יתאר את האוכלוסייה הנבחרת להתערבות והסביבה הרלוונטית וינמק את הרציונל להתערבות, מתוך התייחסות לספרות המקצועית המקובלת בתחום. הדוח יציג את יעדי ההתערבות ותכני ההתערבות כפי שתוכננו וכפי שבוצעו בפועל, וכן יתעד את הערכת תהליך ההתערבות תוך התייחסות לפערים בפועל ולעמידה ביעדים שהוגדרו.

ד. **הצגת פוסטר הפרויקט:** הסטודנטים יתבקשו לעצב פוסטר קבוצתי המתאר את פרויקט ההתערבות הקבוצתי, כולל תיאור הקהילה, רקע ספרותי ורציונל להתערבות, מטרות הפרויקט, תיאור ההתערבות, והערכת תוצאי ההתערבות. הצגת הפוסטר על ידי הקבוצות במסגרת יום הצגת פרויקטים משותף לקבוצות הסמינרים בקידום בריאות.

הערכה: ציון עובר בקורס 70.

סמסטר א'

1. השתתפות פעילה בשיעורים ובמפגשים הקבוצתיים 20%
2. מטלות ביניים לקראת המפגשים הקבוצתיים-20%
3. הצגה קבוצתית פרונטלית - 20%.
4. דוח קבוצתי חלק א'- 40%

סמסטר ב':

1. השתתפות פעילה בשיעורים ובמפגשים הקבוצתיים 20%
2. הצגה קבוצתית פרונטלית - 20%.
3. דוח קבוצתי מסכם - 40%
4. הצגת פוסטר- 20%

קריאה מומלצת:

1. ארגון הבריאות העולמי. אמנת אטווה לקידום הבריאות. (1986).
2. בראון אפל, א., דאוד, נ. וליוין זמיר, ד. (2016). קידום בריאות מתיאוריה למעשה. הוצאת דיוגן.
3. Gielen AC & McDonald EM. (2002). Using the Precede-Proceed Planning Model to Apply Health Behavior Theories. In Glanz, Rimer, & Lewis, *Health Behavior and Health Education: Theory, Research and Practice, 3rd Edition*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 436-409.
4. Prochaska JO, Redding CA & Evers KE. (2002). The Transtheoretical Model and Stages of Change. In Glanz, Rimer, & Lewis, *Health Behavior and Health Education: Theory, Research and Practice, 3rd Edition*. San Francisco, CA: Jossey-Bass, 99-120.
5. Janz, K. J. Chempion, V. L. Strecher. V. J. (2002). The health belief model, in Glanz, K., Rimer. B., & Lewis (eds) *Health Behavior and Health Education-Theory, Practice and Research*, Sun Francisco: Jossey-Bass. 45-66.

פירוט תכנית השיעורים:

****התכנית עשויה להשתנות בכל עת, נא לעקוב אחר עדכוני המרצה****

תאריך שיעור	תוכן	מטלות לקראת השיעור
סמסטר א'		
27.10.2019	הרצאה במליאה: היכרות, דרישות הקורס הקדמה -קידום בריאות אם וילד.	- להיכנס למסמך המשותף במודל: "רשימת שדות התערבות לפרויקט קידום בריאות", ולהשתבץ לקבוצות של עד 4 סטודנטים לכל שדה התערבות עד לתאריך 3.11.19
3.11.2019	הרצאה במליאה: עקרונות ומודלים לתכנון ופיתוח התערבות קהילתית .	- יצירת קשר ראשוני עם איש הקשר בשדה וקביעת פגישה ראשונה שתתקיים לאחר ההרצאה של אבחון קהילתי- 10.11.

<p>- לעדכן את תאריך ושעת המפגש שנקבע במסמך המשותף- העדכון עד תאריך 10.11</p>		
<p>לאחר ההרצאה היום- פגישה ראשונה עם איש הקשר בשדה במהלך השבועיים הבאים לצורך מיפוי קהילתי והגדרת הצרכים והבעיות.</p>	<p>הרצאה במליאה: אבחון קהילתי, מיפוי צרכים, הגדרת הבעיות, והצבת מטרות ויעדים.</p>	<p>10.11.2019</p>
<p>המשך- פגישה ראשונה עם איש הקשר בשדה לצורך מיפוי קהילתי והגדרת הצרכים והבעיות.</p>	<p>הרצאה במליאה: תכנון וביצוע התערבויות מקדמות בריאות</p>	<p>17.11.2019</p>
<p>מטלות לקראת פגישה קבוצתית מספר 1: -הצגת אבחון קהילתי מסודר, שלבים 1-5 במודל. -פירוט הסוגיות הבריאותיות באוכלוסייה, תוך התמקדות בבעיה אחת וסיפוק הרציונל (מהשטח + מהספרות). - צירוף תמונות שצולמו מהשטח ותומכות באבחון קהילתי. לא לצלם אנשים ללא אישור כתוב מאיש הקשר בשדה! -הגשת הנ"ל בכתב דרך המודל עד למועד פגישה קבוצתית מספר 1. -לבוא מוכנים לדון על הנ"ל בפגישה הקבוצתית. -עדכון איש הקשר בשטח לגבי הסוגיה הבריאותית הנבחרת וקבלת אישורו להמשך פעולה בכיוון.</p>	<p>פגישה קבוצתית מספר 1 : תיאור תהליך האבחון הקהילתי, ובחירת סוגיות פוטנציאליות להתערבות. :24.11.2019 קבוצה 1 שעה 10:15 קבוצה 2 שעה 10:45 קבוצה 3 שעה 11:15 :1.12.201 קבוצה 4 שעה 10:15 קבוצה 5 שעה 10:45 קבוצה 6 שעה 11:15</p>	<p>+ 24.11.2019 1.12.2019</p>
<p>מטלות לקראת פגישה קבוצתית מספר 2: -ביצוע סקירת ספרות בנושא סוגיית הבריאות הנבחרת והגדרת מטרות ויעדי הפרויקט. - איתור מודלים/מסגרות תיאורטיות רלוונטיות לתכנון ההתערבות בהקשר לסוגיה הנבחרת. -בחירת שיטת ההתערבות לאישור ראשוני. -הגשת המטלה דרך המודל עד למועד פגישה קבוצתית מספר 2. - לבוא מוכנים לדון על הנ"ל בפגישה הקבוצתית.</p>	<p>פגישה קבוצתית מספר 2: הצגת ספרות מקצועית והגדרת מטרות הפרויקט. :8.12.2019 קבוצה 1 שעה 10:15 קבוצה 2 שעה 11:00 :15.12.2019 קבוצה 3 שעה 10:15 קבוצה 4 שעה 11:00 :22.12.2019</p>	<p>8.12.2019 - 22.12.2019</p>

	קבוצה 5 שעה 10:15 קבוצה 6 שעה 11:00	
	חופשת חנוכה	29.12.2019
ראו הנחיות להצגה הכיתתית במודל.	הצגה קבוצתית כיתתית: הצגת האוכלוסייה, הבעיה הנבחרת, מטרות ויעדי הפרויקט. כל הקבוצות מציגות	5.1.2020
מטלות לקראת פגישה קבוצתית מספר 3: -תכנון והצגה מפורטת של ההתערבות כולל תכני ההתערבות, לו"ז, פרוטוקולים, תפקידים, שימוש במשאבים קיימים ופיתוח משאבים נדרשים. -התייחסות כוללנית לאופן הערכת התכנית בסיומה לאור המטרות והיעדים שהוצבו. -הגשת המטלה דרך המודל עד למועד פגישה קבוצתית מספר 2. צירוף כל חומר שיעשה בו שימוש בתכנית. שימו לב- תכני ההתערבות חייבים להיות מגובים מקצועית וספרותית! יש להקפיד על כללי הציטוט הביבליוגרפי במסגרת תיאור התכנים עבור המטלה הכתובה בהגשה. - לבוא מוכנים לדון על הנ"ל בפגישה הקבוצתית. -עדכון איש הקשר בשדה לגבי תצורת ההתערבות הסופית וקבלת אישורו הסופי.	פגישה קבוצתית מספר 3: הצגת תכנון ההתערבות וקבלת משוב. 12.1.2020 קבוצה 1 שעה 10:15 קבוצה 2 שעה 11:10 19.1.2020 קבוצה 3 שעה 10:15 קבוצה 4 שעה 11:00 26.1.2020 קבוצה 5 שעה 10:15 קבוצה 6 שעה 11:00	12.1.2020 - 26.1.2020
סמסטר ב'		
יש לקיים את תכנית ההתערבות עד לתחילת סמסטר ב'. קביעת פגישת הערכת תכנית ההתערבות בשדה עם סיום התכנית ולאחר ההרצאה במליאה.	הרצאה במליאה: הערכת תוצאי פרויקט התערבות	8.3.2020

<p>הכנות לקראת פגישה קבוצתית מספר 1:</p> <p>- לבוא מוכנים לדון בתהליך ההערכה של תכנית ההתערבות מבחינת שיטות ההערכה, התאמת השיטות ליעדים שהוצבו, מה ניתן להעריך בהתערבות מבחינת תפוקות קצרות טווח ותוצאים ארוכי טווח, פערים בין תכנון וביצוע והסקת מסקנות.</p>	<p>פגישה קבוצתית מספר 1:</p> <p>הערכת התהליך והתוצרים של הפרויקט</p> <p>15.3.2020</p> <p>קבוצה 1 שעה 10:15</p> <p>קבוצה 2 שעה 11:00</p> <p>22.3.2020</p> <p>קבוצה 3 שעה 10:15</p> <p>קבוצה 4 שעה 11:00</p> <p>29.3.2020</p> <p>קבוצה 5 שעה 10:15</p> <p>קבוצה 6 שעה 11:00</p>	<p>15.3.2020</p> <p>-</p> <p>29.3.2020</p>
<p>ראו הנחיות להצגה הכיתתית במודל.</p>	<p>הצגה קבוצתית כיתתית:</p> <p>הצגת ההתערבות ותוצרי הפרויקט.</p> <p>כל הקבוצות מציגות</p>	<p>5.4.2020</p>
	<p>חופשת פסח</p>	<p>12.4.2020</p>
	<p>הרצאה במליאה: אסטרטגיות להכנת פוסטר וכתובת הדוח הסופי.</p>	<p>19.4.2020</p>
<p>הכנות לקראת פגישה קבוצתית מספר 2:</p> <p>- על כל סטודנט לסכם על פני עמוד אחד את התרשמותו מתהליך העבודה בקבוצה. על הסיכום לפרט את תהליך חלוקת התפקידים וביצוע המשימות של חברי הקבוצה כולל שתי נקודות חוזק ושתי נקודות לשיפור בתהליך העבודה הקבוצתי לאורך הסמסטר וחצי האחרונים. להביא את הסיכום מודפס לפגישה.</p> <p>- הגשת טיוטת הדוח המסכם של כל שלבי הפרויקט מתחילת סמסטר א'.</p>	<p>פגישה קבוצתית מספר 2:</p> <p>הערכת התהליך הקבוצתי והכנת פוסטר</p> <p>26.4.2020</p> <p>קבוצה 1 שעה 10:15</p> <p>קבוצה 2 שעה 11:00</p> <p>3.5.2020</p> <p>קבוצה 3 שעה 10:15</p> <p>קבוצה 4 שעה 11:00</p> <p>10.5.2020</p> <p>קבוצה 5 שעה 10:15</p>	<p>26.4.2020</p> <p>-</p> <p>10.5.2020</p>

	קבוצה 6 שעה 11:00	
הכנות לקראת פגישה קבוצתית מספר 3: - הכנת טיוטת פוסטר והבאתה לפגישה.	פגישה קבוצתית מספר 3: פידבק לטיוטת הדוח המסכם ואישור הפוסטר. :17.5.2020 קבוצה 1 שעה 10:15 קבוצה 2 שעה 11:00 :24.5.2020 קבוצה 3 שעה 10:15 קבוצה 4 שעה 11:00 :31.5.2020 קבוצה 5 שעה 10:15 קבוצה 6 שעה 11:00	17.5.2020 - 31.5.2020
	הכנות יום הצגת פוסטרים	7.6.2020
הגשת הטיוטה המוגמרת של הפוסטר בפורמט מוכן להדפסה במודל עד תאריך 10.6	הכנות יום הצגת פוסטרים	14.6.2020
הגשת דוח מסכם קבוצתי במודל עד תאריך 26.6.20. יש להעלות קובץ WORD יחיד עבור כל קבוצה ולציין את מספר הקבוצה בשם הקובץ.	יום הצגת פוסטרים לקבוצות סמינרי קידום בריאות וסיכום הקורס	21.6.2020

סטודנט יקר,

אם יש לך לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיך, ושכגינה את/ה זקוק/ה להתאמות אנא פנה/י לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למידה:

דואל LDA@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249265

לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל:

דואל mhait@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249022

אם ברשותך מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואת/ה זקוק/ה להנגשה בקורס אנא פנה/י אליי בשעות הקבלה או במייל בסמוך לתחילת הקורס.